

Starověká Indie

4 tisíciletí př. n. l. - přecházejí lidé v povodí Indu k zemědělství

- Pěstují pšenici, ječmen, proso, rýži
- Kromě hovězího dobytka domestikují i slony
- Kolem 2300 př. n. l. se zde vyvine nová kultura – Harappská kultura – podle největšího naleziště Harappy

Harappská kultura :

- Nejvýznamnější naleziště – Mohendžodaro, Harappa a další
- Města budována podle jednotného plánu – kolmé ulice, hlavní třídy,...
- Byla vybavena dokonalým systémem kanalizace (splachovací záchody, centrální stoka,...)
- Je zvláštní, že se prakticky nevyvíjela a neměnila
- Přestože se setkávali s jinými kulturními okruhy, zůstávala beze změn
- Nevíme, zda šlo o centralizovanou říši
- Kolem roku 1700 př. n. l. se kultura značně mění
- V 1. polovině 2. tisíciletí př. n. l. sem vtrhly kočovné kmeny Ářjů

Ářjové (Árijci):

- urození, vznešení
- Přinesou sebou velkou úctu ke skotu (v Indii dodnes)
- O tom, co se v této době v Indii dělo, máme jen málo informací - archeologické nálezy
- *védy* – nejstarší písemné památky indoevropského jazyka
- velice cenné – celou epochu nazýváme „Védské období“
- *Védy* = informace o tom, jak správně uctívat bohy
- Důležitou složkou je oběť bohům
- *Upanišady* – nové náboženské myšlenky a postupy
- základem všeho, jediným elementem je Nejvyšší duch (Bráhma)
- toto božstvo je přítomno ve všem a ve všech
- dalším směřování člověka rozhodují jeho skutky a jednání (karma)
- z upanišad vycházejí 3 nejrozšířenější indická náboženství – buddhismus, hinduismus, džinismus

Společnost:

- Začínají vznikat drobná kmenová království – členěny do správních jednotek
- Tomuto království vládne rádža

2 základní povinnosti:

- Bránit své poddané proti nepříteli

- Vést dobyvačnou válku

Védská společnost se dělí na 4 vrstvy – tzv. Varny:

- a) *Brahmáni* – kněží, nejvyšší složka
- b) *Kšatrijové* – bojovníci – z nich i kmenoví náčelníci
- c) *Vaišjové* – pastevci, obchodníci, řemeslníci
- d) *Šúdrové* – téměř otroci

Buddhismus:

- Zakladatel – Siddhártha Gautama (563-483 př. N. l.)
- Pocházel z aristokratické rodiny
- Odchází ze svého paláce hledat odpovědi
- Po čase se vrací jako osvícený, nebo také probuzený (Buddha)
- Podstatou buddhismu je víra ve vysvobození se z koloběhu reinkarnací – dosažením blaženosti – nirvány
- Učení stojí na tzv. 4 ušlechtilých pravdách

Džinismus :

- Zakladatel – Vardhamána Mahavíra zvaný Džina
- Opět jde o nalezení cesty, jak vysvobodit duši z koloběhu inkarnací
- Duše je zprvu čistá, ale postupně na ní ulpívají hříchy
- Přísný asketický život
- Neublížit, ani neúmyslně, sebemenšímu tvorů
- Přísní vegetariáni

Hinduismus:

- Vzniká ze starého védského náboženství
- Nemá zakladatele
- Uznává autoritu véd a bráhmanů

Velmi tolerantní, má mnoho sekt:

- *Višnuisté* – hlavním bohem Višnu (pomocník, ochránce)
- *Šivaisté* – bůh Šiva – ničitel, tvořitel

POPELKA, Miroslav; VÁLKOVÁ, Veronika. *Dějepis : Pravěk a starověk*. Praha : SPN, 2008. 144 s. ISBN 978-80-7235-410-8.